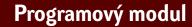
Implementace ADT. Programové moduly

Programovací techniky

doc. Ing. Jiří Rybička, Dr. ústav informatiky PEF MENDELU v Brně rybicka@mendelu.cz

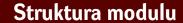
• Samostatně kompilovatelná část programového díla

- Samostatně kompilovatelná část programového díla
- Uložen v samostatném souboru

- Samostatně kompilovatelná část programového díla
- Uložen v samostatném souboru
- Umožňuje dělbu práce na programu

- Samostatně kompilovatelná část programového díla
- Uložen v samostatném souboru
- Umožňuje dělbu práce na programu
- Podporuje strukturovaný přístup

- Samostatně kompilovatelná část programového díla
- Uložen v samostatném souboru
- Umožňuje dělbu práce na programu
- Podporuje strukturovaný přístup
- Vhodná implementace abstraktního typu

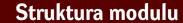
• Hlavička: unit id;

- Hlavička: unit id;
- Identifikátor modulu musí být shodný se jménem souboru, v němž je modul zapsán

- Hlavička: unit id;
- Identifikátor modulu musí být shodný se jménem souboru, v němž je modul zapsán
- Rozhraní (veřejná část): uvozeno klíčovým slovem interface

- Hlavička: unit id;
- Identifikátor modulu musí být shodný se jménem souboru, v němž je modul zapsán
- Rozhraní (veřejná část): uvozeno klíčovým slovem interface
- V rozhraní jsou běžné definice a deklarace, podprogramy jsou zde uvedeny jen svými hlavičkami

- Hlavička: unit id;
- Identifikátor modulu musí být shodný se jménem souboru, v němž je modul zapsán
- Rozhraní (veřejná část): uvozeno klíčovým slovem interface
- V rozhraní jsou běžné definice a deklarace, podprogramy jsou zde uvedeny jen svými hlavičkami
- Všechny elementy uvedené v sekci rozhraní jsou viditelné z vnějšku modulu

 Implementace (soukromá část): uvozena klíčovým slovem implementation

- Implementace (soukromá část): uvozena klíčovým slovem implementation
- Obsahuje rovněž běžné definice a deklarace, jsou zde uvedena těla podprogramů, jejichž hlavičky jsou v rozhraní

- Implementace (soukromá část): uvozena klíčovým slovem implementation
- Obsahuje rovněž běžné definice a deklarace, jsou zde uvedena těla podprogramů, jejichž hlavičky jsou v rozhraní
- Všechny elementy uvedené v sekci implementace nejsou z vnějšku modulu dostupné

- Implementace (soukromá část): uvozena klíčovým slovem implementation
- Obsahuje rovněž běžné definice a deklarace, jsou zde uvedena těla podprogramů, jejichž hlavičky jsou v rozhraní
- Všechny elementy uvedené v sekci implementace nejsou z vnějšku modulu dostupné
- Inicializační část: posloupnost příkazů ohraničená slovy begin a end.

- Implementace (soukromá část): uvozena klíčovým slovem implementation
- Obsahuje rovněž běžné definice a deklarace, jsou zde uvedena těla podprogramů, jejichž hlavičky jsou v rozhraní
- Všechny elementy uvedené v sekci implementace nejsou z vnějšku modulu dostupné
- Inicializační část: posloupnost příkazů ohraničená slovy begin a end.
- Nejsou-li potřeba inicializační příkazy, může chybět klíčové slovo begin

V jiném programu nebo modulu se připojí příkazem uses

- V jiném programu nebo modulu se připojí příkazem
- Hierarchie modulů programového celku

- V jiném programu nebo modulu se připojí příkazem
- Hierarchie modulů programového celku
- Křížové reference modul A potřebuje modul B a ten potřebuje modul A

- V jiném programu nebo modulu se připojí příkazem
- Hierarchie modulů programového celku
- Křížové reference modul A potřebuje modul B a ten potřebuje modul A
- Signál chyby v koncepci a návrhu díla

- V jiném programu nebo modulu se připojí příkazem
- Hierarchie modulů programového celku
- Křížové reference modul A potřebuje modul B a ten potřebuje modul A
- Signál chyby v koncepci a návrhu díla
- Lze vyřešit voláním pomocí příkazu uses umístěném v modulu A v sekci rozhraní a v modulu B v sekci implementace

Odvození datového typu hodnot v rozhraní

- Odvození datového typu hodnot v rozhraní
- Hlavičky operací v rozhraní

- Odvození datového typu hodnot v rozhraní
- Hlavičky operací v rozhraní
- Těla operací v sekci implementace

- Odvození datového typu hodnot v rozhraní
- Hlavičky operací v rozhraní
- Těla operací v sekci implementace
- Všechny prvky zmíněné v diagramu signatury se objeví v rozhraní modulu

- Odvození datového typu hodnot v rozhraní
- Hlavičky operací v rozhraní
- Těla operací v sekci implementace
- Všechny prvky zmíněné v diagramu signatury se objeví v rozhraní modulu
- Příklad: ADT Zásobník (diagram signatury v minulé přednášce)

- Odvození datového typu hodnot v rozhraní
- Hlavičky operací v rozhraní
- Těla operací v sekci implementace
- Všechny prvky zmíněné v diagramu signatury se objeví v rozhraní modulu
- Příklad: ADT Zásobník (diagram signatury v minulé přednášce)
- Použití: Obrácení posloupnosti řetězců na standardním vstupu

Příklad implementace

```
unit Zasobnik;
interface
type
     TypData = string;
     PClen = ^Clen;
     Clen = record
       data: TypData;
       dalsi: PClen
     end:
     Stack = PClen;
procedure Init (var S: Stack);
function Empty(S: Stack): boolean;
procedure Add(var S: Stack; D: TypData);
procedure Pop(var S: Stack; var D: TypData);
```

Příklad implementace

```
implementation
procedure Error;
 begin
   {řešení podle implementace}
   {zvnějšku není tato procedura dostupná}
 end;
procedure Init(var S: Stack);
begin S:=nil
 end:
{ ... podobně všechny ostatní operace}
end.
```

Použití modulu v programu

```
program UzijModul;
uses Zasobnik;
var R: string;
    S: Stack;
begin
      Init(S);
      while not eof do begin
        readln(R);
        Push (S, R)
      end:
      while not Empty(S) do begin
        Remove (S, R);
        writeln(R);
      end:
end.
```


 Implementovaný datový typ lze využít pro jakoukoliv úlohu – nezáleží na datech

- Implementovaný datový typ lze využít pro jakoukoliv úlohu – nezáleží na datech
- Pro manipulaci se strukturními prvky to neznamená žádnou změnu

- Implementovaný datový typ lze využít pro jakoukoliv úlohu – nezáleží na datech
- Pro manipulaci se strukturními prvky to neznamená žádnou změnu
- V případě manipulace s daty je nezbytné svěřit rozhodující části uživateli modulu

- Implementovaný datový typ lze využít pro jakoukoliv úlohu – nezáleží na datech
- Pro manipulaci se strukturními prvky to neznamená žádnou změnu
- V případě manipulace s daty je nezbytné svěřit rozhodující části uživateli modulu
- Na toto použití je nutné provést v modulu odpovídající přípravu

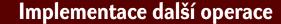
- Implementovaný datový typ lze využít pro jakoukoliv úlohu – nezáleží na datech
- Pro manipulaci se strukturními prvky to neznamená žádnou změnu
- V případě manipulace s daty je nezbytné svěřit rozhodující části uživateli modulu
- Na toto použití je nutné provést v modulu odpovídající přípravu
- Modifikace modulu: místo konkrétního datového typu složky se použije obecný ukazatel

- Implementovaný datový typ lze využít pro jakoukoliv úlohu – nezáleží na datech
- Pro manipulaci se strukturními prvky to neznamená žádnou změnu
- V případě manipulace s daty je nezbytné svěřit rozhodující části uživateli modulu
- Na toto použití je nutné provést v modulu odpovídající přípravu
- Modifikace modulu: místo konkrétního datového typu složky se použije obecný ukazatel
- Jediná změna v modulu:

```
TypData = pointer;
```

Změna v použití modulu

```
program UzijModul;
uses Zasobnik:
var R: string;
    S: Stack;
{*} P: pointer;
begin Init(S);
      while not eof do begin
       readln(R);
     GetMem(P, Length(R)+1);
{*}
P^:=R;
       Push (S, P)
      end:
      while not Empty(S) do begin
        Remove(S, P);
{ * }
        writeln(string(P^));
      end:
end.
```


Implementace další operace

 Vyhledání prvku v zásobníku – výsledkem hledání je logická hodnota

Implementace další operace

- Vyhledání prvku v zásobníku výsledkem hledání je logická hodnota
- Modifikace úlohy: do zásobníku se budou vkládat jen ty hodnoty, které tam ještě nejsou

Implementace další operace

- Vyhledání prvku v zásobníku výsledkem hledání je logická hodnota
- Modifikace úlohy: do zásobníku se budou vkládat jen ty hodnoty, které tam ještě nejsou
- V modulu: operace Pritomen

Vnější operace modulu

```
type TypNerovno = function (A, B: TypData):
                                      boolean;
function Pritomen (S: Stack; D: TypData;
          Nerovno: TypNerovno): boolean;
begin Pom:=S;
       while (Pom<>nil) and
              Nerovno (Pom^.Data, D)
       do Pom:=Pom^.Dalsi;
       Pritomen:=Pom<>nil
end:
```

Použití vnější operace

```
function MojeNerovno(X, Y: TypData): boolean;
begin MojeNerovno:=string(X^)<>string(Y^)
end:
      while not eof do begin
        readln(R);
        GetMem(P, Length(R) + 1);
        string(P^):=R;
        if not Pritomen(S, P, @MojeNerovno)
           then Push(S, P)
           else FreeMem(P, Length(R)+1)
      end;
```


 Rozhodneme se, že místo řetězců budou nyní na vstupu reálná čísla, úloha jinak zůstává stejná

- Rozhodneme se, že místo řetězců budou nyní na vstupu reálná čísla, úloha jinak zůstává stejná
- Změny v modulu nebudou žádné

- Rozhodneme se, že místo řetězců budou nyní na vstupu reálná čísla, úloha jinak zůstává stejná
- Změny v modulu nebudou žádné
- Program užívající modul se změní jen minimálně:

```
program UzijModul;
uses Zasobnik;
var R: real;
   S: Stack;
   P: pointer;
function DruheNerovno(X, Y: TypData): boolean;
begin DruheNerovno:=real(X^)<>real(Y^)
end;
```

```
begin Init(S);
      while not SeekEof do begin
        read(R);
        GetMem(P,SizeOf(R));
        real(P^{\wedge}):=R;
        if not Pritomen (S, P, @DruheNerovno)
            then Push (S, P)
            else FreeMem(P,SizeOf(R))
      end;
      while not Empty(S) do begin
        Remove(S, P);
        writeln(real(P^));
      end:
end.
```